

„ÉNEKELJÜNK EGY JÓT!”

A 35 éves Magnificat Leánykar ünnepi koncertje a Magyar Zene Házában
2025. október 5-én

A Magnificat Leánykar címadó mottóját kiegészíthetném azzal: „És hallgassunk meg egy nagyszerű jubileumi hangversenyt!” Már a helyszín és a kórus bevonulása is elvarázsolta a hallgatóságot: Reményi Attila Magnificat kánonjára vonult fel a színpadra Szebellédi Valéria Liszt Ferenc-, Artisjus-díjas és a Magyar Érdemrend lovagkeresztjével kitüntetett karnagy és az Európa Nagydíjas nőikórus. Rónaszékiné Keresztes Monika miniszteri biztos, a Klebelsberg Központ szakmai tanácsadójának köszöntője után mondhatni, világszínvonalú koncertnek lehettünk részesei. Elhangzott szavai:

Keresztes Monika

„Tisztelt Ünneplő Közönség! 2021 novemberében a Pesti Vigadó színpadán állt a Magnificat Leánykar, és megtiszteltetés volt számomra, hogy köszönhettem 30 éves jubileumukat.

Az akkori csodálatos, igényes ünnepi hangverseny ékes bizonyítéka volt annak, hogy az éneklés, az egyénekből alkotott közösség által megformált művészet, elemi igénye a teremtett léleknek és túlél bármit, akár egy olyan szürreális időszakot is, mint a Covid világjárvány bezárt világa.

Ezért olyan megható és ismét megtisztelő, hogy újra részese lehetek ennek a csodának. Szeretettel köszöntök mindenkit, aki eljött ma este a Magyar Zene Házába és biztos vagyok benne, hogy megújult lélekkel tér majd haza. Szívből köszöntöm Szebellédi Valéria karnagy asszonyt, a kórus lelkét, a Magnificat Leánykar minden egyes tagját, akik közül sokan már családjuk, saját hivatásuk mellől szántak rá értékes időt, hogy ünnepi lélekkel ismét „Énekelhessenek egy jót!”

Olyan világot élünk, melyben egyre fontosabb, sőt szinte lételemmé válik, ha igaz, időtálló, maradandó értékek közelében lehetünk.

Mint a vándor, ha tiszta forrásra talál – életösztöne érzi – hogy a tiszta víz minden egyes cseppjével visszacapja életerejét, mindig, újra meg újra.

35 esztendővel ezelőtt egy zenepedagógiai élethivatás palántái virágzásnak indultak és Szebellédi Valéria karnagy, zenetanár, megalapított egy éteri hangzású, boldog gyermekhangoktól szárnyaló közösséget, a Magnificat Gyermekkart.

Nem válogatott gyermekekből, hanem első munkahelyén, a Budapest VI. kerületi Szív utcai Általános Iskola kis diákjaiból.

A termő talajt értő szívek, fülek és kezek gondozták:

Az alapokat a kecskeméti szülői ház szeretete, az apai nagy család közös éneklései, a Kodály Zeneiskola adták.

Később a Zeneakadémián a szakma legjobbjai segítették, többek között Párdányi Judit, Párkai István, Erdei Péter, Szőnyi Erzsébet.

Az iskolai ének órák mellett a Magyar Rádió Gyermekkórusának korrepetitora lett, majd az Operaház Gyermekkórusát is segítette.

A szakmai alapok tehát megvoltak.

De mi kell még ahhoz, hogy egy gyermekkórusból három és fél évtized alatt – a hazai közönségnek nyújtott felejthetetlen élmények és több, mint 10 önálló CD mellett – Arezzotól Párizsig számtalan nemzetközi kórusverseny kategóriás aranyérmesei, illetve kategóriák feletti Európa Nagydíjas kórus legyen?

A válasz egészen egyszerű. Ahogy Kodály Zoltán megálmodta, zenei anyanyelvként, a gyermekek szívből jövő, de szakavatott kezek által vezetett közös énekléséből!

Itt szeretnék egy mondat erejéig kegyelettel emlékezni a kórus egykori zongorakísérőjére, Horváth Vilmosné, Patak Máriára, aki 25 esztendőn át Vali néni hűséges szellemi, szakmai társa, emellett a kórus működésének számtalan gyakorlati területen is értő segítője, a kórustagok szeretett Marika nénije volt... Igen, a közös munka szolgáló szeretetével itt Mindenki, aki bármilyen módon hozzájárult, 3 és fél alkotói évtized csodájához, kitörölhetetlenül beleírta magát a hazai és nemzetközi kórustörténelem partitúrájába.

A szakmai profizmus mellett 35 éven át megélt közösségi élet, a számtalan próbák, a sok-sok utazás, életre szóló barátságok, az egymásra figyelés finomhangolása, örömben, nehézségben egyaránt, mind-mind természetes intelligencia és a hangokon át eljut a lelkekig.

Hát... ez a hang fog most megszólalni a Magyar Zene Háza színpadának ékköveként.

'Boldog, aki hitt, mert beteljesedik az, amit az Úr mondott neki.'

„Magnificat anima mea Dominum!”

Első műsorszámként a kórus Giovanni Pierluigi da Palestrina „Hodie Christus natus est” kezdetű kórusművét hallhattuk, mellyel az Arezzói Nemzetközi Kórusversenyen az akkori gyerekkarral első díjat kaptak legelső megmérettetésükön, 1994-ben. A folyondár szólamok az előadás végén a szövegnek megfelelően zengtek a Magyar Zene Házának impozáns környezetében. Ezt követte Gabriel Fauré „Cantique de Jean Racine” közkedvelt zongorakíséretes darabja, melyben a francia áttetsző hangzás ellenére a plaszticitás dominált. A már szokásosnak mondható differenciált előadásmód, a zeneileg fontos, illetve a súlytalan helyek, a subito pianók, a kérdés-feleletek érzékeltetése kézzel fogható volt interpretációjukban.

A továbbiakban a hangverseny első részében olyan kortárs szerzeményeket tűztek műsorra, melyeket – egy mű kivételével – a zeneszerzők Szabellédi Valériának, s kórusának ajánlottak. Orbán György Faludy Ferenc strófája nyomán írt „Szelíd erdők” kórusát a zongorakíséretes Ave Maria követte. Örömmel hallgattam az éles ritmusok kiváló értelmezését. (Gyakori prozódiai hiba magyar szövegeknél, hogy nem az első szótagra teszik az énekesek a hangsúlyt, így a hosszú, a második szótag lesz fontosabb.) Előadásukban feltűnő a tartott hangok változó dinamikája (crescendo ill. decrescendo), természetesen a kifejezés függvényében. De a szakrális latin szöveg zenei artikulációja az imitációs elemek, dzsesszes akcentusok ellenére is tökéletesen hatott.

Orbán György: Szelíd erdők

https://drive.google.com/file/d/112f25whmNr5ZUc6IITjG0hn_7ZSjZUJD/view?usp=drive_link (2:04)

Kocsár Miklós a kórus megalakulásának 15. évfordulójára komponálta az „Ave Regina caelorum” kezdetű nőikarát. A ringatózó, hármás lüktetésű latin szöveg éteri tisztasággal szólalt meg ezen az estén.

Kocsár Miklós: Ave Regina Caelorum

<https://drive.google.com/file/d/1gtrZ93eBwbI2P6NTLQM3pTqg6v6fbnJB/view> (2:18)

Csemiczky Miklós személyes jelenlétét súlyos betegsége megakadályozta, így nem hallhatta Magnificátjának ihletett megvalósítását, melyet Szebellédi Valéria kérésére a 30. évfordulóra készített. A teljes latin szöveget, Mária örömeinekét zenésítette meg a zeneszerző. Példaértékű volt a négy szólam egymás alá- és fölrendelése, a legatissimo vonalvezetése. (A szerző két héttel később elhunyt, de még értesült e jubileumi eseményről, művének nagyszerű megszólaltatásáról.)

Tóth Péter már dedikált kórusművet a Magnificat Leánykarnak a 20. jubileumukra, (Magnus, maior, maximus), ám ezen a koncerten a középkori latin (Domine miserere) és magyar népi szövegek felhasználásával keletkezett „Mönj el, Sátán, mönj el!” hangzott el. Az igen virtuóz, a Kyrie szövegrésznél öt-, ill. hatszólamú, aszimmetrikus hangsúlyokkal teli mű nagyon kedves a kórus számára, mivel a debreceni Nemzetközi Bartók Béla Kórusversenyen többek között ezzel a műsorszámmal lettek kategóriagyőztesek 2014-ben.

Tóth Péter és Szebellédi Valéria

Bánkövi Gyula és Szebellédi Valéria

Mindig nagy várakozás előzi meg a premiért a komponista jelenlétében. Az est egyik ősbemutatója Bánkövi Gyula Petőfi Sándor közismert versének, az „Arany Lacinak” megzenésítése volt. Szerkesztése különösnek mondható, mivel háromkórusos technikára épül. A 3x3 szólam többször kánonszerűen lép be, máskor egymásnak felelget, de egyszerre is hallani mind a kilencet. A nagy sikert kiváltó darabban igen hatásosak a glissando effektusok.

A másik ősbemutató Gyöngyösi Levente nevéhez fűződik, művének címe: „Dominus pascit me”. A technikailag és zeneileg is igényes művet a szerző vezényletével hallhatta az a szerencsés néző, akinek sikerült jegyet kapnia erre az eseményre. A mű második, gyors része szinte játék az „alleluja” szóval. Szintén Gyöngyösi Levente a szerzője annak a darabnak, amely kvázi zenei „zsonglőrmutatvány”. A hangszeres kísérettel (ütők – Horváth Dániel konga, Petykó Zsuzsanna csörgődob, s két hegedű – Király-Domány Bernadett és Jobbágy Boglárka) ellátott kórusmű mondhatni, igen nehéz feladat elé állítja az arra vállalkozókat, aminek ezen a hangversenyen maximálisan eleget tett az előadói gárda. A „Gloria kajoniensis” a Magnificat kórus és szólistáinak számára ajánlott hatszólamú virtuóz kórusmű méltán kapott zeneszerzői díjat. Többféle karaktert fedezhetünk fel benne: pl. párbeszédet (a szólistákra a kórus a háttérből felelget), magyar és román népzene, vagy lírai elemeket a lassú részben (Qui tollis peccata mundi). Az aszimmetrikus ritmusokkal, hangsúlyokkal teli záró tétel zenei szövete sokszor erdélyi tánc motívumokra emlékeztet. A tapssal, dobbantással kombinált szólamok, hangszeres kísérek hatalmas fokozással vezetnek a fináléhoz, mely egyben a hangverseny első felének nagyszerű befejezése volt.

Gyöngyösi Levente új művét vezényli

Az ünnepi koncert második részében egyesített női karral, illetve férfiakkal kiegészítve, vegyeskarral lepték meg lelkes közönségüket a szereplők.

Jaques Berther Magnificat kánonja után Kocsár Miklós „Salve Regina”-ja csendült fel a régi tanítványokkal kiegészülve. Az eddigi homogén szólamok feldúsítva szóltak ezáltal, az altot pedig egy meleg orgonaregiszterhez lehetne hasonlítani. Teljes dinamikai skálát hallhattunk, mint építkezik a karnagy az alig hallható hangzástól a tetőpontig, a pp-tól a ff-ig a „Maria” szó által.

Ezt követte Orbán György „Fülemüle, fülemüle” kompozíciója, ami mintegy játék a szavakkal. A sokszor ismételt címszót soha nem hallottuk egyformán, mindig egyértelmű volt, milyen irányba tart a zene.

Orbán György: Fülemüle:

[https://drive.google.com/file/d/1eaWqpqharBz4rsO2AkzM6jeNnld4-juC/view?usp=drive link](https://drive.google.com/file/d/1eaWqpqharBz4rsO2AkzM6jeNnld4-juC/view?usp=drive_link) (1:50)

Ezt a blokkot Kodály Zoltán népszerű „Pünkösdlő”-je zárta. Itt is természetesnek vettük, hogy az unisono kristálytisztán szólt, valamint a „zeng-bong” valóban bongott. Szebellédi Valéria a pillanatnak megfelelő hangzásarányokat mindig a kiemelendő téma érdekében alakította. Az imitált gyermekhang („Én kicsike vagyok...”), a differenciált előadásmód, a karakterváltások, mind a zenei kifejezést szolgálták.

Az egykori növendékek, a Szív utcai fiúk – ma már férfiak – közreműködése tette lehetővé, hogy a vegyeskarok gyakori repertoárján szereplő két slágerét, Bartók Béla „Négy szlovák népdal”-át, majd Karai József „Estéli nótázás”-át hallhattuk nagyszerű interpretációban. Mindkét műsorszámban, s az est folyamán mindvégig Váray-Major Zsófia kísért zongorán.

Mivel is zárhatná a jubiláló kar az estet? Ünnepi kánonnal, amely Daróci Bárdos Tamás tollából született: „Szálljon az ünnepi szó!” A szokásostól eltérő módon az erkélyről trombita fanfárok vezették be a kánon témáját, ezt követte a kórus négy belépése, majd befejezésül közösen zárták a fúvósokkal a magasztos percek. A sztereó hatás feledhetetlen!

A KÓTA nevében Vadász Ágnes és Mindszenty Zsuzsánna köszöntötte az ünnepeket, akik hálójuk jeléül a Zene Házának aulájában énekelték el Kodály Zoltán „Esti dal”-át. Szavakkal nem lehet leírni a hatást... KÖSZÖNJÜK VALIKA!

Nagy Márta

**

**70 ÉVES Szebellédi Valéria (Kecskemét, 1955. július 21.) ének-zenetanár,
karnagy**

(Parlando 2025/3.)